YUDHA KANDAM സർഗം 9

ശ്രീമഹാദേവ ഉവാച .
വിഭീഷണവചഃ ശ്രുത്വാ രാമോ വാക്യമഥാബ്രവീത് .
ജാനാമി തസ്യ രൗദ്രസ്യ മായാം കൃത്സ്നാം വിഭീഷണ .. 1..

സ ഹി ബ്രഹ്മാസ്ത്രവിച്ഛൂരോ മായാവീ ച മഹാബലഃ .
ജാനാമി ലക്ഷ്മണസ്യാപി സ്വരൂപം മമ സേവനം .. 2..

ജ്ഞാത്വൈവാസമഹം തൂഷ്ണീം ഭവിഷ്യത്കാര്യഗൗരവാത് .
ഇത്യുക്ത്വാ ലക്ഷ്മണം പ്രാഹ രാമോ ജ്ഞാനവതാം വരഃ .. 3..

ഗച്ഛ ലക്ഷ്മണ സൈന്യേന മഹതാ ജഹി രാവണിം .
ഹനൂമത്പ്രമുഖൈഃ സർവൈര്യൂഥപൈഃ സഹ ലക്ഷ്മണ .. 4..

ജാംബവാനൃക്ഷരാജോഽയം സഹ സൈന്യേന സംവൃതഃ .
വിഭീഷണശ്ച സചിവൈഃ സഹ ത്വാമഭിയാസ്യതി .. 5..

അഭിജ്ഞസ്തസ്യ ദേശസ്യ ജാനാതി വിവരാണി സഃ .
രാമസ്യ വചനം ശ്രുത്വാ ലക്ഷ്മണഃ സവിഭീഷണഃ .. 6..

ജഗ്രാഹ കാർമുകം ശ്രേഷ്ഠമന്യദ്ഭീമപരാക്രമഃ .
രാമപാദാംബുജം സ്പൃഷ്ട്വാ ഹൃഷ്ടഃ സൗമിത്രിരബ്രവീത് .. 7..

അദ്യ മത്കാർമുകാന്മുക്താഃ ശരാ നിർഭിദ്യ രാവണിം .
ഗമിഷ്യന്തി ഹി പാതാലം സ്നാതും ഭോഗവതീജലേ .. 8..

ഏവമുക്ത്വാ സ സൗമിത്രിഃ പരിക്രമ്യ പ്രണമ്യ തം .
ഇന്ദ്രജിന്നിധനാകാങ്ക്ഷീ യയൗ ത്വരിതവിക്രമഃ .. 9..

വാനരൈർബഹുസാഹസ്രൈർഹനൂമാൻ പൃഷ്ഠതോഽന്വഗാത് .
വിഭീഷണശ്ച സഹിതോ മന്ത്രിഭിസ്ത്വരിതം യയൗ .. 10..

ജാംബവത്പ്രമുഖാ ഋക്ഷാഃ സൗമിത്രിം ത്വരയാന്വയുഃ .
ഗത്വാ നികുംഭിലാദേശം ലക്ഷ്മണോ വാനരൈഃ സഹ .. 11..

അപശ്യദ്ബലസംഘാതം ദൂരാദ്രാക്ഷസസങ്കുലം .
ധനുരായമ്യ സൗമിത്രിര്യത്തോഽഭൂദ്ഭൂരിവിക്രമഃ .. 12..

അംഗദേന ച വീരേണ ജാംബവാൻ രാക്ഷസാധിപഃ .
തദാ വിഭീഷണഃ പ്രാഹ സൗമിത്രിം പശ്യ രാക്ഷസാൻ .. 13..

യദേതദ്രാക്ഷസാനീകം മേഘശ്യാമം വിലോക്യതേ .
അസ്യാനീകസ്യ മഹതോ ഭേദനേ യത്തവാൻ ഭവ .. 14..

രാക്ഷസേന്ദ്രസുതോഽപ്യസ്മിൻ ഭിന്നേ ദൃശ്യോ ഭവിഷ്യതി .
അഭിദ്രവാശു യാവദ്വൈ നൈതത്കർമ സമാപ്യതേ .. 15..

ജഹീ വീര ദുരാത്മാനം ഹിംസാപരമധാർമികം .
വിഭീഷണവചഃ ശ്രുത്വാ ലക്ഷ്മണഃ ശുഭലക്ഷ്മണഃ .. 16..

വവർഷ ശരവർഷാണി രാക്ഷസേന്ദ്രസുതം പ്രതി .
പാഷാണൈഃ പർവതാഗ്രൈശ്ച വൃക്ഷൈശ്ച ഹരിയൂഥപാഃ .. 17..

നിർജഘ്നുഃ സർവതോ ദൈത്യാംസ്തേഽപി വാനരയൂഥപാൻ .
പരശ്വധൈഃ ശിതൈർബാണൈരസിഭിരൃഷ്ടിതോമരൈഃ .. 18..

നിർജഘ്നുർവാനരാനീകം തദാ ശബ്ദോ മഹാനഭൂത് .
സ സമ്പ്രഹാരസ്തുമുലഃ സഞ്ജജ്ഞേ ഹരിരക്ഷസാം .. 19..

ഇന്ദ്രജിത്സ്വബലം സർവമർദ്യമാനം വിലോക്യ സഃ .
നികുംഭിലാം ച ഹോമം ച ത്യക്ത്വാ ശീഘ്രം വിനിർഗതഃ .. 20..

രഥമാരുഹ്യ സധനുഃ ക്രോധേന മഹതാഗമത് .
സമാഹ്വയൻ സ സൗമിത്രിം യുദ്ധായ രണമൂർധനി .. 21..

സൗമിത്രേ മേഘനാദോഽഹം മയാ ജീവന്ന മോക്ഷ്യസേ .
തത്ര ദൃഷ്ട്വാ പിതൃവ്യം സ പ്രാഹ നിഷ്ഠുരഭാഷണം .. 22..

ഇഹൈവ ജാതഃ സംവൃദ്ധഃ സാക്ഷാദ് ഭ്രാതാ പിതുർമമ .
യസ്ത്വം സ്വജനമുത്സൃജ്യ പരഭൃത്യത്വമാഗതഃ .. 23..

കഥം ദ്രുഹ്യസി പുത്രായ പാപീയാനസി ദുർമതിഃ .
ഇത്യുക്ത്വാ ലക്ഷ്മണം ദൃഷ്ട്വാ ഹനൂമത്പൃഷ്ഠതഃ സ്ഥിതം .. 24..

ഉദ്യദായുധനിസ്ത്രിംശേ രഥേ മഹതി സംസ്ഥിതഃ .
മഹാപ്രമാണമുദ്യമ്യ ഘോരം വിസ്ഫാരയൻ ധനുഃ .. 25..

അദ്യ വോ മാമകാ ബാണാഃ പ്രാണാൻ പാസ്യന്തി വാനരാഃ .
തതഃ ശരം ദാശരഥിഃ സന്ധായാമിത്രകർഷണഃ .. 26..

സസർജ രാക്ഷസേന്ദ്രായ ക്രുദ്ധഃ സർപ ഇവ ശ്വസൻ .
ഇന്ദ്രജിദ്രക്തനയനോ ലക്ഷ്മണം സമുദൈക്ഷത .. 27..

ശക്രാശനിസമസ്പർശൈർലക്ഷ്മണേനാഹതഃ ശരൈഃ .
മുഹൂർതമഭവന്മൂഢഃ പുനഃ പ്രത്യാഹൃതേന്ദ്രിയഃ .. 28..

ദദർശാവസ്ഥിതം വീരം വീരോ ദശരഥാത്മജം .
സോഽഭിചക്രാമ സൗമിത്രിം ക്രോധസംരക്തലോചനഃ .. 29..

ശരാൻ ധനുഷി സന്ധായ ലക്ഷ്മണം ചേദമബ്രവീത് .
യദി തേ പ്രഥമേ യുദ്ധേ ന ദൃഷ്ടോ മേ പരാക്രമഃ .. 30..

അദ്യ ത്വാം ദർശയിഷ്യാമി തിഷ്ഠേദാനീം വ്യവസ്ഥിതഃ .
ഇത്യുക്ത്വാ സപ്തഭിർബാണൈരഭിവിവ്യാധ ലക്ഷ്മണം .. 31..

ദശഭിശ്ച ഹനൂമന്തം തീക്ഷ്ണധാരൈഃ ശരോത്തമൈഃ .
തതഃ ശരശതേനൈവ സമ്പ്രയുക്തേന വീര്യവാൻ .. 32..

ക്രോധദ്വിഗുണസംരബ്ധോ നിർബിഭേദ വിഭീഷണം .
ലക്ഷ്മണോഽപി തഥാ ശത്രും ശരവർഷൈരവാകിരത് .. 33..

തസ്യ ബാണൈഃ സുസംവിദ്ധം കവചം കാഞ്ചനപ്രഭം .
വ്യശീര്യത രഥോപസ്ഥേ തിലശഃ പതിതം ഭുവി .. 34..

തതഃ ശരസഹസ്രേണ സങ്ക്രുദ്ധോ രാവണാത്മജഃ .
ബിഭേദ സമരേ വീരം ലക്ഷ്മണം ഭീമവിക്രമം .. 35..

വ്യശീര്യ-താപ-ത+ദ്ദിവ്യം കവചം ലക്ഷ്മണസ്യ ച .
കൃത+പ്രതി/കൃതാ+ന്യോന്യം ബഭൂ-വതു-രഭി+ദ്രുതൗ .. 36..

അഭീക്ഷ്ണം നിഃശ്വസന്തൗ തൗ യുധ്യേതാം തുമുലം പുനഃ .
ശരസംവൃതസർവാംഗൗ സർവതോ രുധിരോക്ഷിതൗ .. 37..

സുദീർഘകാലം തൗ വീരാവന്യോന്യം നിശിതൈഃ ശരൈഃ .
അയുധ്യേതാം മഹാസത്ത്വൗ ജയാജയവിവർജിതൗ .. 38..

ഏതസ്മിന്നന്തരേ വീരോ ലക്ഷ്മണഃ പഞ്ചഭിഃ ശരൈഃ .
രാവണേഃ സാരഥിം സാശ്വം രഥം ച സമചൂർണയത് .. 39..

ചിച്ഛേദ കാർമുകം തസ്യ ദർശയൻ ഹസ്തലാഘവം .
സോഽന്യത്തു കാർമുകം ഭദ്രം സജ്യം ചക്രേ ത്വരാന്വിതഃ .. 40..

തച്ചാപമപി ചിച്ഛേദ ലക്ഷ്മണസ്ത്രിഭിരാശുഗൈഃ .
തമേവ ഛിന്നധന്വാനം വിവ്യാധാനേകസായകൈഃ .. 41..

പുനരന്യത്സമാദായ കാർമുകം ഭീമവിക്രമഃ .
ഇന്ദ്രജില്ലക്ഷ്മണം ബാണൈഃ ശിതൈരാദിത്യസന്നിഭൈഃ .. 42..

ബിഭേദ വാനരാൻ സർവാൻ ബാണൈരാപൂരയൻ ദിശഃ .
തത ഐന്ദ്രം സമാദായ ലക്ഷ്മണോ രാവണിം പ്രതി .. 43..

സന്ധായാകൃഷ്യ കർണാന്തം കാർമുകം ദൃഢനിഷ്ഠുരം .
ഉവാച ലക്ഷ്മണോ വീരഃ സ്മരൻ രാമപദാംബുജം .. 44..

ധർമാത്മാ സത്യസന്ധശ്ച രാമോ ദാശരഥിര്യദി .
ത്രിലോക്യാമപ്രതിദ്വന്ദ്വസ്തദേനം ജഹി രാവണിം .. 45..

ഇത്യുക്ത്വാ ബാണമാകർണാദ്വികൃഷ്യ തമജിം-ഹ-ഗം .
ലക്ഷ്മണഃ സമരേ വീരഃ സസർജേന്ദ്രജിതം പ്രതി .. 46..

സ ശരഃ സശിരസ്ത്രാണം ശ്രീമജ്ജ്വലിതകുണ്ഡലം .
പ്രമഥ്യേന്ദ്രജിതഃ കായാത്പാതയാമാസ ഭൂതലേ .. 47..

തതഃ പ്രമുദിതാ ദേവാഃ കീർതയന്തോ രഘൂത്തമം .
വവർഷുഃ പുഷ്പവർഷാണി സ്തുവന്തശ്ച മുഹുർമുഹുഃ .. 48..

ജഹർഷ ശക്രോ ഭഗവാൻ സഹ ദേവൈർമഹർഷിഭിഃ .
ആകാശേഽപി ച ദേവാനാം ശുശ്രുവേ ദുന്ദുഭിസ്വനഃ .. 49..

വിമലം ഗഗനം ചാസീത്സ്ഥിരാഭൂദ്വിശ്വധാരിണീ .
നിഹതം രാവണിം ദൃഷ്ട്വാ ജയജല്പസമന്വിതഃ .. 50..

ഗതശ്രമഃ സ സൗമിത്രിഃ ശംഖമാപൂരയദ്രണേ .
സിംഹനാദം തതഃ കൃത്വാ ജ്യാശബ്ദമകരോദ്വിഭുഃ .. 51..

തേന നാദേന സംഹൃഷ്ടാ വാനരാശ്ച ഗതശ്രമാഃ .
വാനരേന്ദ്രൈശ്ച സഹിതഃ സ്തുവദ്ഭിർഹൃഷ്ടമാനസൈഃ .. 52..

ലക്ഷ്മണഃ പരിതുഷ്ടാത്മാ ദദർശാഭ്യേത്യ രാഘവം .
ഹനൂമദ്രാക്ഷസാഭ്യാം ച സഹിതോ വിനയാന്വിതഃ .. 53..

വവന്ദേ ഭ്രാതരം രാമം ജ്യേഷ്ഠം നാരായണം വിഭും .
ത്വത്പ്രസാദാദ്രഘുശ്രേഷ്ഠ ഹതോ രാവണിരാഹവേ .. 54..

ശ്രുത്വാ തല്ലക്ഷ്മണാദ്ഭക്ത്യാ തമാലിംഗ്യ രഘൂത്തമഃ .
മൂർധ്ന്യവഘ്രായ മുദിതഃ സസ്നേഹമിദമബ്രവീത് .. 55..

സാധു ലക്ഷ്മണ തുഷ്ടോ്സ്മി കർമ തേ ദുഷ്കരം കൃതം .
മേഘനാദസ്യ നിധനേ ജിതം സർവമരിന്ദമ .. 56..

അഹോരാത്രൈസ്ത്രിഭിർവീരഃ കഥഞ്ചി+ദ്വിനി-പാതിതഃ .
നിഃസപത്നഃ കൃതോ്സ്മ്യദ്യ നിര്യാസ്യതി ഹി രാവണഃ .. 57..

പുത്രശോകാന്മയാ യോദ്ധും തം ഹനിഷ്യാമി രാവണം .. 58..

മേഘനാദം ഹതം ശ്രുത്വാ ലക്ഷ്മണേന മഹാബലം .
രാവണഃ പതിതോ ഭുമൗ മൂർച്ഛിതഃ പുനരുത്ഥിതഃ .
വിലലാപാതിദീനാത്മാ പുത്രശോകേന രാവണഃ .. 59..

പുത്രസ്യ ഗുണകർമാണി സംസ്മരൻ പര്യദേവയത് .
അദ്യ ദേവഗണാഃ സർവേ ലോകപാലാ മഹർഷയഃ .. 60..

ഹതമിന്ദ്രജിതം ജ്ഞാത്വാ സുഖം സ്വപ്സ്യന്തി നിർഭയാഃ .
ഇത്യാദി ബഹുശഃ പുത്രലാലസോ വിലലാപ ഹ .. 61..

തതഃ പരമസങ്ക്രുദ്ധോ രാവണോ രാക്ഷസാധിപഃ .
ഉവാച രാക്ഷസാൻ സർവാന്നിനാശയിഷുരാഹവേ .. 62..

സ പുത്രവധസന്തപ്തഃ ശൂരഃ ക്രോധവശം ഗതഃ .
സംവീക്ഷ്യ രാവണോ ബുദ്ധ്യാ ഹന്തും സീതാം പ്രദുദ്രുവേ .. 63..

ഖഡ്ഗപാണിമഥായാന്തം ക്രുദ്ധം ദൃഷ്ട്വാ ദശാനനം .
രാക്ഷസീമധ്യഗാ സീതാ ഭയശോകാകുലാഭവത് .. 64..

ഏതസ്മിന്നന്തരേ തസ്യ സചിവോ ബുദ്ധിമാൻ ശുചിഃ .
സുപാർശ്വോ നാമ മേധാവീ രാവണം വാക്യമബ്രവീത് .. 65..

നനു നാമ ദശഗ്രീവ സാക്ഷാദ്വൈശ്രവണാനുജഃ .
വേദ-വിദ്യാ+വ്രത+സ്നാതഃ സ്വകർമ-പരിനിഷ്ഠിതഃ .. 66..

അനേകഗുണസമ്പന്നഃ കഥം സ്ത്രീവധമിച്ഛസി .
അസ്മാഭിഃ സഹിതോ യുദ്ധേ ഹത്വാ രാമം ച ലക്ഷ്മണം .
പ്രാപ്സ്യസേ ജാനകീം ശീഘ്രമിത്യുക്തഃ സ ന്യവർതത .. 67..

തതോ ദുരാത്മാ സുഹൃദാ നിവേദിതം
വചഃ സുധർമ്യം പ്രതിഗൃഹ്യ രാവണഃ .

ഗൃഹം ജഗാമാശു ശുചാ വിമൂഢധീഃ
    പുനഃ സഭാം ച പ്രയയൗ സുഹൃദ്വൃതഃ .. 68..

ഇതി ശ്രീമദധ്യാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ യുദ്ധകാണ്ഡേ നവമഃ സർഗഃ .. 9..

ഓം
CHECKED BY GURU P.R.IYER
9.5.2024